

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА И ПОДБРАНИ ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
КЪМ КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ
към 30 септември 2018 г.
/неодитирани/

Счетоводна политика

Консолидираните финансови отчети представят финансовото състояние на Българо-Американска кредитна банка /БАКБ/ и дъщерните ѝ дружества като една отчетна единица. Счетоводната политика на Групата е разработена в съответствие с българското Законодателство, регламентиращо счетоводната и банковата дейност, в това число Закона за счетоводство, Закона за кредитните институции, Наредби и Указания на БНБ и е оповестена в одитираните консолидирани годишни финансови отчети за 2017 г.

През 2018 г. Групата прилага последователно счетоводната политика, оповестена в одитираните консолидирани финансови отчети за 2017 г., като е отчела измененията на МСФО, приети от ЕС и влизащи в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 г., така както са посочени в пояснителните приложения към годишните консолидирани финансови отчети за 2017 г. От посочените изменения съществен ефект върху консолидираните финансови отчети за 2018 г., оказва прилагането на *МСФО 9 Финансови инструменти* към 1 януари 2018 г., както е оповестено по-долу.

Неодитираните консолидирани финансови отчети към 30 септември 2018 г. са изготвени във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Международен счетоводен стандарт 34 „*Междино финансово отчитане*”.

МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9 Финансови инструменти влезе в сила от 1 януари 2018 г., като замени МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Групата е избрала да не преизчислява съпоставимата информация за 2017 г. за финансови инструменти в обхвата на МСФО 9, поради което информацията за 2017 г. е представена, съгласно изискванията на МСС 39 и не е съпоставима с информацията представена за 2018 г. Разликите, възникващи от прилагането на МСФО 9 са отнесени директно в капитала към 1 януари 2018 г. в позицията Резерви и неразпределена печалба.

Класификация и оценяване

МСФО 9 въвежда нов подход по отношение на класификацията на финансовите активи, базиран на комбинацията от характеристиките на паричните потоци на актива и бизнес модела, в който се управлява. Групата разработи нова Политика за класификация и оценка на финансовите инструменти, отразяваща изискванията на МСФО9. Политиката представлява рамка за:

- a. Определяне на вътрешни бизнес модели за управление на финансови активи – определят се на ниво група от активи на портфейлна основа и отразяват очакванията на ръководството за начина на реализация на паричните потоци от финансовите активи, управлявани в съответния бизнес модел.
- b. Анализ и оценка на характеристиките на договорните парични потоци на финансовите инструменти - анализът се извършва на ниво финансов инструмент и има за цел да установи доколко договорните парични потоци представляват

единствено плащания по главница и лихва върху главницата за срока на инструмента. За стандартизирани продукти анализът се извършва на портфейлно ниво. Процесът на анализ се обозначава като т.н. „тест на паричните потоци“. Политиката определя термините „главница“ и „лихва“ за целите на теста. При основно кредитно споразумение, най-важните елементи, които определят лихвата са възнаградението за стойността на парите във времето и за кредитния риск, но лихвата може да включва възнаграждение за покриване и на други основни рискове, свързани с държането на финансов актив за определено време. При анализа Групата прилага преценки и отчита различни съотносимими фактори като валутата на плащанията, периода на определяне и плащане на лихвата и други.

- с. Дефинира подходите за първоначалната им класификация и последващо оценяване.

Считано от 1 януари 2018 г. Групата класифицира и отчита финансовите си активи в някоя от следните категории, които замениха класификационните категории по МСС39, прилагани преди това:

- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ДВД), с последващо рекласифициране на промените в отчета за доходите при отписване
- Капиталови инструменти през ДВД, без последващо рекласифициране на промените в отчета за доходите при отписване
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата - към настоящия момент Групата не отчита финансови активи в тази категория.

Счетоводното третиране на финансовите пасиви се запазва в значителна степен непроменено от това регламентирано в МСС 39, с изключение третирането на разликите възникващи от промени в собствения кредитен риск за финансови инструменти, определени за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата. Съгласно МСФО 9 тези разлики се отчитат в друг всеобхватен доход без последващо рекласифициране в отчета за доходите. Към настоящия момент Групата не отчита финансови пасиви в тази категория.

За Групата възприемането на изискванията на МСФО 9 по отношение на класификацията и последващото отчитане на финансовите й инструменти, не доведе до съществени промени и съответно няма значителен ефект върху отчета за финансовото състояние и / или капитала. Финансовите активи, които до 2017 г. бяха отчитани по справедлива стойност, ще продължават да се отчитат така и след прилагането на МСФО 9. Дългови инструменти, представяни като на разположение за продажба по МСС 39, запазват отчитането си по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, тъй като целта на бизнес модела в който се управляват е осигуряване на текуща ликвидност като се държат както за събиране на парични потоци, така и за продажба при необходимост. За капиталовите инструменти, отчитани като на разположение за продажба, беше избрана опцията за отчитане по справедлива стойност в друг всеобхватен доход при първоначалното прилагане на стандарта. Групата управлява кредитите си в бизнес модел с цел събиране на договорните парични потоци. Направен е анализ на договорните характеристики и Групата счита, че кредитите отговарят на изискванията за оценяване по амортизирана стойност, поради което не се налага рекласификация при първоначалното прилагане на МСФО 9.

Балансовите стойности на финансовите инструменти, отчитани по МСС 39 и съответната им класификация, съгласно изискванията на МСФО 9, към 1 януари 2018 г. са представени в следващата таблица:

	МСС 39		Очаквани кредитни загуби	МСФО 9	
	Категория	Сума		Сума	Категория
Финансови активи					
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	Кредити	179,170	-	179,170	Амортизирана стойност
Кредити и аванси на банки	Кредити	68,742	(23)	68,719	Амортизирана стойност
Кредити и аванси на клиенти	Кредити	766,119	(4,968)	761,151	Амортизирана стойност
Финансови активи на разположение за продажба					
На разположение за продажба					Справедлива стойност в ДВД
- дългови ценни книжа		53,366	-	53,366	
На разположение за продажба					Справедлива стойност в ДВД
- капиталови ценни книжа		1,486	-	1,486	
Финансови активи държани до падеж	Държани до падеж	20,522	(52)	20,470	Амортизирана стойност
Общо финансови активи		1,089,405	(5,043)	1,084,362	
Финансови пасиви					
Депозити на банки	Амортизирана стойност	21,090	-	21,090	Амортизирана стойност
Депозити на клиенти	Амортизирана стойност	999,465	-	999,465	Амортизирана стойност
Издадени дългови ценни книжа	Амортизирана стойност	5,427	-	5,427	Амортизирана стойност
Други привлечени средства	Амортизирана стойност	30,925	-	30,925	Амортизирана стойност
Общо финансови пасиви		1,056,907	-	1,056,907	

Обезценка

МСФО 9 въвежда фундаментално нов модел на обезценка, приложим към всички финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата, включително неусвоени ангажименти по кредити и издадени финансови гаранции. Моделът за обезценка по МСФО 9 е модел на очакваните кредитни загуби, който предвижда много по-ранно признаване на кредитни загуби, за разлика от досегашния модел по МСС 39 на претърпените кредитни загуби.

Считано от 1 януари 2018 г. Групата отчита коректив за обезценка по финансовите си активи, представяни по амортизирана стойност – кредити и дългови инструменти, по дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД, както и по договори за финансови гаранции и други кредитни ангажименти. Не се отчитат обезценки по капиталови инструменти.

За целите на прилагане на изискванията за обезценка, съгласно МСФО 9 е разработена Политика за оценка на промени в кредитното качество и определяне на очаквани кредитни загуби. Политиката представлява рамка за определяне на:

а. Очаквани кредитни загуби за 12 месеца или за целия срок на инструмента

Очаквани кредитни загуби (ОКЗ) се признават на база вероятността от неизпълнение през целия срок на инструмента, освен ако кредитният риск след първоначално признаване не се е изменил съществено, при което се отчитат очаквани кредитни загуби за 12 месеца. Очакваните кредитни загуби за 12 месеца представляват частта от кредитните загуби за срока на инструмента, вследствие на неизпълнение, което е възможно да настъпи в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

б. Подход и модели за обезценка на финансовите активи – на колективна и индивидуална база

Параметрите, влияещи върху размера на очакваните кредитни загуби се определят колективно или индивидуално, в зависимост от вида и характера на разглежданите финансови инструменти. Групата определя ОКЗ индивидуално за всички инструменти, чиято рискова класификация е фаза 3, както и кредитни експозиции към корпоративни клиенти, кредити на малки и средни предприятия, надвишаващи определен размер, инвестиции в дългови ценни книжа, експозиции към банки като краткосрочни вземания от банки, средства блокирани като обезпечения по репо сделки и други подобни. На колективна база се оценяват очаквани кредитни загуби за кредити, групирани в портфейли на база общи продуктови характеристики като потребителски и ипотечни кредити на физически лица, кредити за реализация на проекти, съфинансирани от еврофондове, както и кредити към малки и средни предприятия под определения размер. Колективният подход се прилага за експозиции с рискова класификация във фаза 1 или фаза 2.

в. Критерии за оценка на завишен кредитен риск

Към всяка отчетна дата, за целите на определяне на коректива за загуби, Групата съпоставя нивата на кредитен риск, т.е. вероятността от настъпване на неизпълнение към датата на отчета и към датата на първоначално признаване на актива. Анализът на промените се извършва на базата на налична уместна информация, която е достъпна за Групата и която може да бъде обоснована, без влагане на излишни ресурси. Тази информация включва:

- исторически данни за представянето на определени финансови инструменти или други финансови инструменти с подобни рискови характеристики,
- данни относно текущото представяне на разглежданите инструменти – допуснати брой дни в просрочие
- обосновани предположения и очаквания, които се очаква в бъдеще да повлияят върху кредитния риск на разглежданите активи

д. Съответна рискова класификация, според кредитното качество на финансовите активи

Анализът на промените в кредитното качество на финансовите активи спрямо първоначалното им завеждане определя рисковата им класификация в три основни фази, както и последващо признаване на коректив за обезценка:

- Фаза 1 (редовни експозиции) – класифицират се финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо първоначалната оценка. Групата признава 12-месечни ОКЗ за финансови активи, класифицирани във Фаза 1. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху брутната балансова стойност на инструмента.
- Фаза 2 (експозиции с нарушено обслужване) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск, но без обективни доказателства за обезценка или основания за понасяне на загуби. Групата признава ОКЗ за целия срок на инструмента при класификация във Фаза 2. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху брутната балансова стойност на инструмента.
- Фаза 3 (експозиции с кредитна обезценка) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск и с обективни доказателства за наличие на обезценка (експозиции за които е налице „неизпълнение“). Групата признава

очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента, като при класификация във Фаза 3 приема, че рисковият параметър Вероятност от неизпълнение (PD) е 100%. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху нетната балансова стойност на инструмента, т.е. след приспадане на коректива за загуби.

е. Определяне и моделиране на рискови параметри

Основните рискови параметри, влияещи върху размера на ОКЗ са:

- Вероятност от неизпълнение (PD) - Вероятността даден контрагент да не изпълни договорните клаузи, свързани с изплащане на дълга. За всеки отделен портфейл при колективно оценявани експозиции, Групата поддържа историческа информация за миграцията на експозициите от Фаза 1/Фаза 2 към Фаза 3 („неизпълнение“).

Стойността на 12M PD се определя въз основа на наблюдаваните темпове на влошаване и се изчислява като подвижна средна стойност (moving average) за период, който обхваща минимум 2 години. За експозиции, които се оценяват индивидуално, стойността на 12m PD се определя в зависимост от присъдения кредитен рейтинг съобразно вътрешен модел. Данните за промените в рейтинга на кредитополучателите в едногодишен хоризонт се обобщават в транзакционни матрици, като за всяка скала на рейтинга се изчислява 12m PD в зависимост от броя на установените случаи на неизпълнение. Групата извършва корекция на изчислените исторически стойности на 12mPD с цел отразяване на текущите или очаквани икономически условия, които могат да се различават от тези през анализирания исторически периоди.

- Експозиция при неизпълнение (EAD) – потенциалният размер на експозицията към момента на неизпълнение. Размерът на експозицията при неизпълнение се определя в зависимост от типа на кредита, като се отчитат както сумата на дълга, така и договорените неусвоени суми според очакването за бъдещо усвояване
- Загуба при неизпълнение (LGD) – съотношение на загуба по експозицията, дължаща се на неизпълнение на контрагента, към размера на експозицията при неизпълнение. За определяне на параметъра LGD Групата изчислява потенциалната загуба, която би възникнала ако дадена експозиция премине в неизпълнение и единствения източник за събиране на вземането е реализацията на обезпеченията. Загубата се измерва като разлика между размера на експозицията при неизпълнение (EAD) и реализируемата стойност на обезпечението и се представя като процент от EAD. Параметърът LGD се определя индивидуално за всяка експозиция в кредитния портфейл, в зависимост от обезпечението по нея и независимо от това дали оценката на вероятността от неизпълнение се извършва на индивидуална или колективна основа.

ф. Методи за изчисляване и представяне на очаквани кредитни загуби по видове финансови активи

Оценката на очакваните кредитни загуби е усреднена величина, претеглена за вероятността от неизпълнение през живота на инструмента чрез оценяване обхвата на възможните резултати. Кредитните загуби представляват настоящата стойност на разликата между паричните потоци дължими по договор и паричните потоци, които Групата реално очаква да получи, като отчита сумите и кога във времето очаква да бъдат получени те. При оценката на очакваните парични потоци се вземат предвид и потоците от реализация на обезпеченията и други кредитни улеснения, които са неделима част от договора. За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, разликата между договорни и очаквани парични потоци се дисконтира с първоначалния ефективен лихвен процент по сделката или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка. Изменението в коректива за загуби се отчита, като резултат от обезценка в печалбата или загубата за периода.

За *финансови активи, отчитани по амортизирана стойност* като кредити и дългови ценни книжа, натрупания коректив намалява балансовата стойност на инструмента в отчета за финансовото състояние.

За дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представят по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, като натрупаният коректив за загуби се представя в отчета за всеобхватния доход. При последващо отписване на инструмента, натрупаният коректив се признава в печалбата или загубата за периода.

Ефектът от прилагане на новия модел за обезценка по МСФО 9 към 1 януари 2018 г. върху отчета за финансовото състояние и капитала, е обобщен в следващата таблица:

<i>Ефект от въвеждането на МСФО 9</i>	<u>хил. лева</u>
Кредити и аванси на банки	(23)
Кредити и аванси на клиенти	(4,968)
Инвестиции в дългови инструменти по амортизирана стойност	<u>(52)</u>
Ефект върху <i>Общо активи</i>	(5,043)
Провизии	<u>20</u>
Ефект върху <i>Общо пасиви</i>	20
Фонд резервен	(5,182)
Коректив за загуби от дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	<u>119</u>
Ефект върху <i>Общо собствен капитал и пасиви</i>	(5,043)

Хеджиране

МСФО 9 въвежда и значително изменен модел на хеджиране, изискващ и значително по-голям обем оповестявания относно дейността по управление на риска. Групата не отчита активни финансови инструменти, за които е определено хеджиращо взаимоотношение, поради което първоначалното прилагане на изискванията за хеджиране съгласно МСФО 9 не оказват влияние върху финансовите отчети.

Подбрани обяснителни бележки

Парични средства в брой и по сметки в БНБ

	<u>30-09-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Парични средства в брой	9,478	9,491
Средства по сметки в БНБ	<u>154,415</u>	<u>169,679</u>
<i>Парични средства в брой и по сметки в БНБ</i>	<u><u>163,893</u></u>	<u><u>179,170</u></u>

Към 30 септември 2018 г. средствата по сметки в БНБ включват и сумата от 3,963 хил. лв (2017: 924 хил. лв.), която представлява участие в гаранционния механизъм на системата, обработваща платежни операции, свързани с карти - БОРИКА.

Парични средства и парични еквиваленти представени в отчета за паричните потоци

За нуждите на отчета на паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните позиции:

	<u>30-09-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	163,893	179,170
Кредити и аванси на банки с падеж до 3 месеца	120,128	68,742
Минимален задължителен резерв	(95,231)	(83,425)
Средства блокирани като обезпечение	<u>(22,738)</u>	<u>(2,857)</u>
Парични средства и парични еквиваленти	<u>166,052</u>	<u>161,630</u>

Средствата блокирани по сметки при други банки, обезпечават поети от Групата финансови ангажименти по издадени гаранции и акредитиви, както и плащания към картови оператори. Средствата обезпечавачи плащания към картови оператори се определят в зависимост от обема на осъществените транзакции за определен период и имат характер на гаранция, която би била използвана за покриване на направени плащания, в случай на неизпълнение от страна на Групата.

Кредити и аванси на банки

	<u>30-09-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Текущи сметки в банки	31,824	41,094
Депозити в банки	65,566	24,791
Блокирани средства по сметки	22,738	2,857
Кредити и аванси на банки	120,128	68,742
Минус: Коректив за кредитни загуби	<u>(30)</u>	<u>-</u>
Кредити и аванси на банки, нетно	<u>120,098</u>	<u>68,742</u>

Кредити и аванси на клиенти

Информация за размера и състоянието на кредитния портфейл към 30 септември 2018 г. е представена в следващите таблици:

	<u>30-09-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Кредити на клиенти	991,567	880,789
Минус: Коректив за кредитни загуби (2017: Провизии за обезценка)	<u>(121,927)</u>	<u>(114,670)</u>
Нетна сума на кредити на клиенти	<u>869,640</u>	<u>766,119</u>
<i>Тип клиент</i>	<u>30-09-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Физически лица	74,537	60,581
Фирмени клиенти	<u>917,030</u>	<u>820,208</u>
Кредити и аванси на клиенти	991,567	880,789
Минус: Коректив за кредитни загуби (2017: Провизии за обезценка)	<u>(121,927)</u>	<u>(114,670)</u>
Нетна сума на кредити на клиенти	<u>869,640</u>	<u>766,119</u>

Преди 1 януари 2018 г. Групата отчиташе кредити и вземания от клиенти, съгласно изискванията на МСС 39. Като кредити и вземания бяха класифицирани недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се търгуват на активен пазар. Те се отчитаха по амортизирана стойност, намалена с провизиите за обезценка, изчислена съгласно МСС 39.

След 1 януари 2018 г. Групата прилага изискванията на МСФО 9 по отношение на кредити и вземания от клиенти и ги отчита по амортизирана стойност, само ако отговарят едновременно на двете условия, посочени в новия стандарт и описани в промените на счетоводната политика по-горе, а именно:

- Да бъдат управлявани в рамките на бизнес модел, чиято цел е събиране на паричните потоци от финансовите активи
- Договорните условия по финансовите активи да предвиждат получаване на парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва.

Групата е направила анализ на кредитния си портфейл и е установила, че всички кредити в него отговарят на посочените условия, поради което към 1 януари 2018 г. ги е класифицирала като финансови активи, отчитани по амортизирана стойност. Всички кредити се включват в отчета за финансовото състояние към момента на отпускане на средствата на кредитополучателя. Неусвоените суми по договорени кредити се отчитат като задбалансов ангажимент.

След 1 януари 2018 г. Групата прилага политика за провизиране на кредити и вземания, която е базирана на модела на очакваните кредитни загуби, така както е оповестено в счетоводната политика по-горе. В процеса на определяне на очакваните кредитни загуби, кредити и аванси се класифицират в три фази, в зависимост от рисковите си характеристики и степента на кредитен риск.

Информация за класификацията на кредити и аванси към 30 септември 2018 г. и натрупания коректив за кредитни загуби е представена в таблицата по-долу.

Експозиции към:	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	2018 ОБЩО	2017* ОБЩО
Корпоративни клиенти, оценени индивидуално	596,888	17,373	235,654	849,915	258,507
Корпоративни клиенти, оценени колективно	57,808	3,786	5,521	67,115	561,701
Физически лица, оценени индивидуално	-	-	-	-	7,401
Физически лица, оценени колективно	67,497	1,309	5,731	74,537	53,180
Брутни кредити на клиенти	722,193	22,468	246,906	991,567	880,789
Очаквани кредитни загуби по експозиции към:	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	2018 ОБЩО	2017* ОБЩО
Корпоративни клиенти, оценени индивидуално	1,219	580	115,085	116,884	111,905
Корпоративни клиенти, оценени колективно	177	19	1,489	1,685	102
Физически лица, оценени индивидуално	-	-	-	-	2,195
Физически лица, оценени колективно	549	86	2,723	3,358	468
Коректив за кредитни загуби (2017: Провизии за обезценка)	1,945	685	119,297	121,927	114,670

* Информацията към 31 декември 2017 г. е представена на база МСС 39.

През отчетния период от баланса са изписвани вземания за сметка на отчетен коректив за кредитни загуби в размер на 140 хил.лева. Разходите за очаквани загуби от обезценка по кредити през периода са в размер на 2,163 хил. лева.

Позицията „Кредити и аванси на клиенти” включва и вземания по договори за финансов лизинг с отчетна стойност 10,244 хил. лева към 30 септември 2018г. (2017: 5,897 хил.лв.)

Информация за лизинговите вземанията към 30 септември 2018г. и 31 декември 2017 г. е представена в следващите таблици:

2018

	<u>До 1 г.</u>	<u>От 1 до 5 години</u>	<u>Над 5 години</u>	<u>Общо</u>
Брутна инвестиция в лизингови договори	1,746	5,366	5,323	12,435
Нереализиран финансов доход	(461)	(1,266)	(464)	(2,191)
Нетна стойност на лизингови плащания	<u>1285</u>	<u>4,100</u>	<u>4,859</u>	<u>10,244</u>

2017

	<u>До 1 г.</u>	<u>От 1 до 5 години</u>	<u>Над 5 години</u>	<u>Общо</u>
Брутна инвестиция в лизингови договори	1,036	3,421	2,905	7,362
Нереализиран финансов доход	(319)	(821)	(325)	(1,465)
Нетна стойност на лизингови плащания	<u>717</u>	<u>2,600</u>	<u>2,580</u>	<u>5,897</u>

Инвестиции в ценни книжа, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата

Преди 1 януари 2018 г. Групата класифицираше инвестициите си в ценни книжа, съгласно изискванията на МСС 39, в две категории – финансови активи на разположение за продажба и финансови активи държани до падеж, в зависимост от поставените управленски цели при първоначалното им признаване. Ценните книжа, класифицирани като активи на разположение за продажба се оценяваха по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се отчитаха в друг всеобхватен доход. Дългови ценни книжа, класифицирани като държани до падеж се отчитаха по амортизирана стойност.

След 1 януари 2018 г. Групата прилага изискванията на МСФО 9 по отношение на инвестициите си в ценни книжа и ги класифицира на база бизнес модела, в който ръководството ги управлява и характеристиките на договорните парични потоци по инструмента, в една от следните категории:

- Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД
- Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД
- Дългови инструменти по амортизирана стойност.

В следващата таблица е представена информацията относно инвестициите в ценни книжа към 30 септември 2018 г. и 31 декември 2017:

	30-09-2018	31-12-2017
<i>Финансови активи, на разположение за продажба</i>		
Български държавни облигации в лева	-	27,166
Български държавни облигации в евро	-	19,920
Български държавни облигации в щатски долари	-	0
Корпоративни облигации в евро	-	6,324
Капиталови ценни книжа	-	1,442
Финансови активи на разположение за продажба	-	54,852
<i>в т.ч. предоставени като обезпечение по привлечени средства от държавния бюджет</i>		
Български държавни облигации в лева	-	5,622
Български държавни облигации в евро	-	4,734
<i>Общо</i>	-	10,356
<i>Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД</i>		
Български държавни облигации в лева	22,367	-
Български държавни облигации в евро	19,275	-
Корпоративни облигации в евро	8,152	-
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	49,794	-
<i>в т.ч. предоставени като обезпечение по привлечени средства от държавния бюджет</i>		
Български държавни облигации в лева	2,152	-
Български държавни облигации в евро	8,858	-
<i>Общо</i>	11,010	-
<i>Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД</i>		
Инвестиции в лева	715	-
Инвестиции в щ.д.	986	-
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	1,701	-
<i>Финансови активи държани до надежд</i>		
Български държавни облигации в евро	-	20,522
<i>Дългови инструменти по амортизирана стойност</i>		
Български държавни облигации в евро	20,194	-
Минус: Коректив за кредитни загуби	(40)	-
Дългови инструменти по амортизирана стойност	20,154	-
<i>в т.ч. предоставени като обезпечение по привлечени средства от държавния бюджет</i>		
Български държавни облигации в евро	20,194	20,522

Нереализираните печалби и загуби от преоценката на дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, се отсрочват в преоценъчен резерв, нетно от данъци. В периода, в който активът бъде отписан, резултатът от преоценката се включва в печалбата или загубата за периода. От началото на 2018 г. във връзка с приключили инвестиции е отчетен нетен доход от 161 хил.лева. Лихвените приходи от дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД се признават текущо в печалбата или загубата, като за периода от 01.01.2018 г. – 30.09.2018 г. са в размер на 671 хиляди лева.

Инвестициите в дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност в ДВД са предмет на критериите за обезценка, съгласно МСФО 9. Корективът за кредитна загуба по такива книжа не намалява стойността им в отчета за финансовото състояние, където те се представят по справедлива стойност. Сумата на натрупания коректив за кредитни загуби по такива инструменти се признава в ДВД като част от преоценъчния резерв, а разходите за обезценка се отчита в печалбата или загубата за периода. При отписване на такъв финансов актив, корективът за кредитни загуби се рекласифицира в печалбата или загубата в периода на отписване. Към 30 септември 2018 г. всички дългови инструменти по справедлива

стойност в ДВД са класифицирани във фаза 1, като за тях е отчетен коректив за кредитни загуби в размер на 88 хил.лева.

Към 1 януари 2018 г. Групата е избрала да отчети инвестициите си в капиталови инструменти, които преди са отчетани като на разположение за продажба, като финансови активи по справедлива стойност в ДВД, поради факта, че тези инвестиции не се държат с цел търговия. Промяната в справедливата стойност се отчетва директно в преоценъчен резерв, който не подлежи на рекласификация в печалбата или загубата при отписване. Капиталовите инструменти, отчетани по справедлива стойност в ДВД не са предмет на обезценка и Групата не отчетва коректив за очаквани кредитни загуби по тях.

Към 30 септември 2018 г. капиталовите инвестиции включват дялово участие в дружество със специална инвестиционна цел и дялово участие под формата на привилегирани акции клас С от капитала на Visa Inc. Определянето на справедливата стойност на инвестициите в капиталови ценни книжа се базира на оценъчни модели, използващи индиректна пазарна информация.

За оценка на инвестицията в капиталови книжа на дружество със специална инвестиционна цел е използван оценъчен модел, тъй като за книгата няма данни от активен пазар. Моделът е базиран на оценка на активите на дружеството и очакваните парични потоци от реализацията им. Към 30 септември 2018 г. балансовата стойност на инвестицията е в размер на 711 хил.лева (2017 г.: 711 хил. лева).

Справедливата стойност на инвестицията в привилегирани конвертируеми акции клас С от капитала на Visa Inc. към 30 септември 2018 г. е оценена на 986 хил. лева (2017 г.: 728 хил. лева). Моделът за оценка на справедливата стойност се базира на информация за индикативното конверсионно съотношение спрямо обикновени акции клас А на Visa Inc, информация за пазарната стойност на обикновените акции клас А и отчетва липсата на ликвидност, поради съществуването на ограничение за реализиране на инвестицията в период до 12 години, след първоначалното издаване.

До 1 януари 2018 г. Групата отчеташе инвестиции в български държавни ценни книжа с фиксирани плащания и определен матуритет, които има положително намерение и възможност да задържи до падеж, като активи държани до падеж, които се представяха по амортизирана стойност. След 1 януари 2018 г., при влизането в сила на МСФО 9, ръководството е определило, че тези инвестиции отговарят на изискванията на новия стандарт и могат да продължат да бъдат отчетани по амортизирана стойност.

Амортизираната стойност се изчислява на база ефективен лихвен процент, който включва дисконта или премията по сделката, както и присъщите ѝ разходи. Амортизацията по ефективен лихвен процент се отчетва като лихвен доход в отчета за доходите за периода. Лихвените приходи от дългови инструменти, отчетани по амортизирана стойност за периода от 01.01.2018 г. – 30.09.2018 г. са в размер на 221 хиляди лева

Инвестициите в дългови инструменти, отчетани по амортизирана стойност са предмет на критериите за обезценка, съгласно МСФО 9. Корективът за кредитна загуба по такива книжа намалява стойността им в отчета за финансовото състояние, а разходите за обезценка се отчетат в печалбата или загубата за периода. Към 30 септември 2018 г. дългови инструменти по амортизирана стойност са класифицирани във фаза 1, като за тях е отчетен коректив за кредитни загуби в размер на 40 хил.лева.

Както е оповестено в таблицата по-горе, към 30 септември 2018 г. част от инвестициите в ценни книжа са заложили във връзка със законовото изискване банките да обезпечават с държавни ценни книжа привлечените средства по бюджетни сметки.

Държавни ценни книжа, продадени по споразумения за обратно откупуване (репо сделки) продължават да се отчетат в отчета за финансовото състояние, по начина по който са класифицирани. Получените суми от продажбата се отчетат като задължения към банки или

други клиенти, според контрагента по сделката. Разликата между стойността при продажба и при обратната покупка се начислява за периода на договора и се представя като лихвен разход в отчета за доходите.

Придобити обезпечения

В процеса на оперативната си дейност и при определени обстоятелства Групата придобива недвижими имоти в следствие на предприети съдебни процедури срещу нередовни длъжници по кредити. Придобитите активи се класифицират като държани за продажба или като инвестиционни имоти в зависимост от намеренията на ръководството и от възможността за скорозна реализация.

Инвестиционни имоти са недвижими имоти – земи и/или сгради, държани предимно за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на стойността на капитала, или и за двете, които не се използват в оперативната дейност. Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително преките разходи по сделката. За последващото им отчитане Групата прилага модела на справедливата стойност. В съответствие с МСС 40 *Инвестиционни имоти* този модел предвижда, след първоначалното им признаване, инвестиционните имоти да бъдат оценявани и отчитани по справедлива стойност, без да бъде начислявана амортизация. Печалбата или загубата, възникваща от промяна в справедливата стойност се включва в печалбата или загубата за периода, в който възниква. Определянето на справедливата стойност се извършва в съответствие с МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност*, като МСС 40 поставя и някои допълнителни изисквания по отношение определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти.

През отчетния период Групата е продала недвижими имоти, класифицирани като инвестиционни с балансова стойност в размер на 3,097 хил.лева и е придобила нови инвестиционни имоти в размер на 252 хил.лева. Имоти на стойност 29,192 хил.лева, отчитани до момента като активи за продажба, са прекласифицирани като инвестиционни. През 2018 г. Групата е сключила договор за предоставяне на правото на строеж върху притежаван от нея УПИ в гр. София, срещу изграждане на жилищни и търговски обекти от страна на контрагента, които има намерение да реализира чрез последваща продажба. В тази връзка УПИ с балансова стойност 4,882 хил.лева, за който е учредено право на ползване, е прекласифициран като актив в процес на развитие и е представен в позицията други активи на отчета за финансовото състояние.

Балансовата стойност на инвестиционните имоти към 30 септември 2018 г. е в размер на 94,109 хил. лева. (2017: 72,630 хил.лева)

Недвижими имоти и други дълготрайни активи, придобити от реализация на обезпечение по съдебни кредити или закупени с изричното намерение да бъдат продадени в кратки срокове след покупката, се класифицират като активи за продажба и се отразяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното им признаване тези активи се признават по по-ниската от текущата им балансова стойност или справедливата им стойност, намалена с разходите за реализация. За тези активи не се начислява амортизация.

Към 30 септември 2018 г. балансовата стойност на активите за продажба е 25,849 хил.лева (2017: 54,899 хил.лева), като през периода са придобити нови активи в размер на 7,261 хил.лева и са продадени активи с отчетна стойност 7,093 хил.лева, от които активи на стойност 5,277 хил.лева са продадени под формата на финансов лизинг. Активи на стойност 29,192 хил.лева са прекласифицирани като инвестиционни имоти.

Придобиването на имоти на стойност 6,881 хил. лева е извършено за сметка директно намаление на кредитния портфейл.

Дълготрайни активи

Дълготрайните активи се признават първоначално по цена на придобиване, включително разходите по сделката. За последващото им отчитане се прилагат два алтернативни модела – модел на цена на придобиване и преоценъчен модел. По отношение на недвижимите имоти, използвани в дейността като офиси – сгради и прилежащите им терени, Групата прилага преоценъчен модел, а за всички останали дълготрайни активи – модела на цената на придобиване.

От началото на отчетния период не са направени промени в очакваните срокове и методите на амортизация на дълготрайните активи в сравнение с тези, прилагани към 31 декември 2017г.

Към 30 септември 2018 г. балансовата стойност на дълготрайните материални и нематериални активи е съответно 8,546 хил. лева (2017:8,659 хил.лева) и 948 хил.лева (2017:805 хил.лева).

Инвестиции в дъщерни предприятия

Към 30 септември 2018 г. Банката има две дъщерни дружества, подлежащи на консолидация - БАКБ Файненс ЕАД и БАКБ Трейд ЕАД, които притежава изцяло.

БАКБ Файненс ЕАД (предишно наименование Капитал Директ ЕАД) е дъщерно дружество на БАКБ, предоставящо финансови услуги и има спомагателни функции за Банката. Чрез това дъщерно дружество БАКБ осъществява лизингови сделки, както и сделки по търговско и потребителско кредитиране, като за целта се използват собствени средства на дружеството, а при необходимост и финансиране от Банката. От 2015г. Капитал Директ е регистрирано като финансова институция по реда и при условията на Наредба №26 на БНБ.

БАКБ Трейд ЕАД е 100% собственост на БАКБ. Дружеството е регистрирано през 2013 г. с предмет на дейност финансово-консултантска и търговско-консултантска дейност.

При изготвяне на консолидираните си отчети Групата прилага изискванията на приложимите счетоводни стандарти. Към датата на придобиване дъщерните дружества се отчитат по метода на покупката, съгласно *МСФО 3 Бизнес комбинации*. Репутацията, възникваща в резултат на бизнескомбинации, се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние и не се амортизира, а само може да се обезценява по реда на *МСС 36 Обезценка на активи* при наличие на признаци за това. В процеса на консолидация се елиминират резултатите и салдата по вътрешно-групови сделки и разчети.

Депозити на клиенти

В таблиците е представена информация за депозитите на клиенти към 30 септември 2018 г.

Вид валута	30-09-2018		31-12-2017	
	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Безсрочни депозити	Срочни депозити
Лев	165,643	307,743	139,619	304,181
Евро	77,609	448,105	46,854	420,913
Щатски долар	17,700	102,386	14,300	71,402
Други	2,547	620	1,472	724
Общо	<u>263,499</u>	<u>858,854</u>	<u>202,245</u>	<u>797,220</u>

<i>Тип на клиента</i>	30-09-2018		31-12-2017	
	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Безсрочни депозити	Срочни депозити
Небанкови финансови институции	11,793	22,305	5,882	16,335
Фирмени клиенти	203,218	192,581	148,507	156,758
Физически лица	48,488	643,968	47,856	624,127
Общо	263,499	858,854	202,245	797,220

Други привлечени средства

Групата отчита като Други привлечени средства задълженията си по договори за краткосрочно и дългосрочно финансиране, различни от задължения по депозитни договори.

Привлечените средства се признават първоначално по "себестойност", т.е. справедливата стойност на получените парични потоци при възникване на пасива, намалени с разходите по сделката. В последствие, привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност като всяка разлика между нетните парични потоци и остатъчната стойност се признава в отчета за доходите по метода на ефективната лихва за срока на пасива.

От юли 2015 г. Групата има споразумение с Българска банка за развитие (ББР) за участие в партньорска програма на ББР „Напред“ за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес. Основна цел на програмата е финансиране на българския бизнес при изгодни условия, за подпомагане развитието на икономиката, разкриване на нови работни места и реализиране на инвестиции в области с висока безработица. В рамките на споразумението Групата разполага с кредитна линия в размер на 35 милиона лева за финансиране на проекти, съответстващи на целите на програмата.

Към 30 септември 2018 г. задълженията по дългосрочно привлечени средства са в размер на 28,861 хил. лева (2017: 30,925 хил. лева) и отразяват задълженията към ББР, включително начислени лихви.

Издадени ценни книжа

През септември 2014 г. БАКБ издаде поредна ипотечна облигация в размер на 5 милиона евро за срок от пет години с амортизираща се главница и плаващ лихвен процент. През 2018 година са направени две плащания по главница в общ размер от 1,150 хиляди евро както и плащания по лихви, съгласно условията на издаване на облигацията.

Към 30 септември 2018 г. задълженията по издадени ценни книжа, включително начислените лихви са в размер на 3,128 хил. лева (2017: 5,427 хил. лева).

Собствен капитал

През отчетния период няма промяна в регистрирания основен капитал на БАКБ АД. След регистрацията на Българска фондова борса–София през април 2006г., акционерното участие в Банката е разпределено между вариращ брой местни и чуждестранни инвеститори. Към 30 септември 2018 г. най-голям акционер, притежаващ 61.43% от регистрирания акционерен капитал на Банката е „СИЕСАЙЕФ“ АД.

Сделки със свързани лица

Съгласно изискванията на МСС 24 *Оповестяване на свързани лица*, лицата се считат за свързани, ако една от страните има възможност да упражнява контрол или значително

влияние върху другата при взимането на финансови или оперативни решения. Групата счита за свързани лица членовете на ръководните ѝ органи, както и дружества, които те притежават, управляват или в които имат значително влияние. Групата сключва сделки със свързани лица, извършвайки обичайните си банкови операции. Тези сделки се договарят при пазарни условия и включват основно предоставяне на кредити и приемане на депозити.

От началото на отчетния период са осъществявани сделки със следните свързани лица в процеса на оперативната банкова дейност:

Свързано лице	Вид свързаност
„СИЕСАЙЕФ“ АД.	Акционер, упражняващ контрол върху дейността на БАКБ
Други свързани дружества	дружества, контролирани или значително повлияни от основния акционер СИЕСАЙЕФ АД или от някой от членовете на УС и НС на БАКБ
Ръководен персонал	Членове на УС и НС на БАКБ

Информация за сделките със свързани лица към 30 септември 2018 г. и съответните приходи и разходи за периода, е представена в следващата таблица:

	Салдо към 30 септември 2018 г.	Нетни приходи/ (разходи), породени от сделки със свързани лица
Кредити и аванси на клиенти	6,165	221
Депозити на клиенти-СИЕСАЙЕФ АД	49	1
Депозити на клиенти-ръководен персонал	18,258	(92)
Депозити на клиенти-други свързани лица	6,022	55
Други оперативни приходи	-	33
Други оперативни разходи	-	(317)
Административни разходи – услуги	-	(926)
Задбалансови ангажименти		
Гаранции и акредитиви	925	
Неусвоени кредитни ангажименти	68	

Данъчно облагане

Разходите за данъци включват текущи и отсрочени данъци, изчислени на база финансовите резултати за отчетния период на всяко от дружествата в Групата. През 2018 г. размерът на корпоративния данък не е променен и остава 10%. Разходите за корпоративен данък се начисляват на текуща база.

Другите данъци, които не са пряко свързани с дохода за периода, се отчитат в оперативните разходи.

Главен изпълнителен директор

Изпълнителен директор

Главен счетоводител:

